

Vsa Anglija se pripravlja na volitve.

VSE TRI STRANKE SE NAHAJAJO V OBUPNEM VOLILNEM BOJU

Vprašanje nezaposlenosti je najbrž glavno. — Kolicija je verjetna, če ne bo nobena stran-ka potrebne večine. — Vážna vprašanja na teh-nici. — Delavska stranka ima dobre prilike, da se polasti vladnih vajeti. — Sedaj je vse druga-če, ker so v Angliji tri politične stranke.

LONDON, Anglija, 22. maja. — Resna politi-čna zmeda preži za pozornico splošnih angleških volitev, vendar pa bodo to najbolj vesele volitve, kar jih je bilo kdaj v Angliji.

Godbe igrajo na sestankih vseh treh strank. Ra-dijski zvočniki širijo govore kandidatov na javnih trgih, in v gledališčih in muzejih je videti kandidate za javne urade. Razen tega bo pa pet milijonov flaperic prišlo prvič na volišča, kjer bodo oddale svoje glasove.

V splošnem se pričakuje, da bo oddanih od dvaj-set do petindvajset milijonov glasov dne 30. maja.

Cela vrsta najbolj važnih zunanjih in domačih vprašanj bo odvisna od izida volitev.

V glavnem pride v poštev nezaposlenost. Več kot en milijon in tristotisoč ljudi je v Angliji brez dela. Ti ljudje so odvisni od državnega zavarovalnega sklada zoper nezaposelnost.

V premogarskih ozemljih vlada splošna beda.

Farmarji zahtevajo odpomoč proti neznosnim razmeram. Vse prebivalstvo zahteva nižje davke. Veliko važnost posvečajo tudi angleškim odnoša-jem napram Združenim državam, posebno glede dogovora o mornariškem razoroževanju in glede vseh vprašanj, ki se tičejo doktrine o prostosti mor-ja. Vpoštev pridejo tudi angleški odnošaji na-pram Rusiji.

Konservativci so dosedaj stalno odklanjali vse stike z sovjeti. Delavci in liberalci bi radi obnovili diplomatske odnošaje z Rusijo ter pritegnili k se-bi rusko trgovino.

Na dan po volitvah bo angleška vlada sredi na-večje politične zmede, kar jo pomni zgodovina. To je bilo vedno tako, ko sta bili samo dve veliki poli-tični stranki. Sdaj pa so tri.

Stranka s čisto večino vseh članov v poslanski zbornici pomenja novo vlado. Kralj pozove k sebi priznanega voditelja stranke, ki je zmagala, ter ga prosi, naj sestavi kabinet.

Ministrski predsednik in vsi člani njegovega ka-lineta, morajo biti ali člani poslanske zbornice ali pa zbornice lordov.

Ako je ministr. predsednik poražen v poslanski zbornici, zahteva nepisana postava, da mora resig-nirati.

Ministrski predsednik in njegov kabinet imata moč le toliko časa, dokler zamoreta obdržati večino v poslanski zbornici.

Velik potres na južnem Japonskem.

TOKIO, Japonska, 22. maja. — Močan potresni sunek se je poja-vil danes v provinci Miasaki na otoku Kjusiu ter povzročil veliko škodo. Vsi prebivalci so pobegnili na prosto. Zaukrat se še ni sporo-čilo o kakih smrtnih slučajih, a tokijski poročevalci pravi, da je bil potresni sunek najmočnejši, odkar je bila ustanovljena opazo-valnica.

Oita provinca na istem otoku, ki je najbolj južni v japonski skupini, je bila istotako prizade-ta. SOFIJA, Bolgarsko, 22. maja. Dva potresna sunka so vznemiri-la prebivalce Ruščika v sever-nem delu Bolgarske. Škode ni bilo nobene. Potres so čutili tudi v Buka-rešti na Romunskem.

CHIKAŠKI UREDNIK BIVŠI KAZNJENEC

Urednik iz Chicaga je bil kaznjenelec v Georgiji. — Večletno skrivnost je razkrila njegova žena. Pravcata Odiseja.

CHICAGO, Ill., 21. maja. — George Elliot Burns, veteran iz svetovne vojne in solastnik ma-gacina "Greater Chicago", je bil danes razkrinkan kot pobeglel georgijski kaznjenelec a on se ho-boril proti ekstradiciji v Atlanto, da odsluži kazen šestih do desetih let v kaznilnici.

Do večera zvečer je izjavil, da se bo dal aretirati, da ne spravi v zadrege svojih prijateljev, od ka-terih ni nikdo vedel za njegov kaznjeniški rekord in kojih šte-vilni so odlični trgovci v Chicagu. Najel je odvjetnike, da skušajo dobiti Habeas Corpus ravnanje zanj, ko so mu njegovi prijatelji povedali, da ga ne bodo zapustili.

Burns, ki nosi brazgotino šrap-nela na svojem tiku, je bil are-tiran na temelju informacij, ka-tere je nudila oblastim iz Geor-gije, njegova odtujena žena, Mrs. Emily Pachao Burns. Ona mu je pretila, je rekel Burns, izza ču-sa kmalu potem, ko je prišel v Chicago leta 1922 ter ga je prisli-lila k poroki pred tremi leti. Ona je bila stara 52 let, in on je 38 let.

Pred petimi meseci se je sestal Burns z neko žensko svoje lastne starosti. Mrs. Burns je izvedela za nju stanovanje v Rogers Park ter je takoj pisala jetniškemu urad-nikom v Georgiji. Vsled tega je bil Burns aretiran v ponedeljek zjutraj.

Burns, doma iz Brooklyna, je delal v cirkulacijskem depaŕtmen-tu nekega newyorškega lista te-koem spomladi leta 1917. Na dan, ko so stopile Združene države v vojno, se je prostovoljno prijavil ter je služil pri štirinajstem inži-nirskem polku tekoem številnih, večjih spopadov.

Bil je odslovljen iz armade leta 1920. Dve leti pozneje se je zna-šel v Atlantici, brez denarja ter la-čen. Napadel je bil neko groceri-jo, dobil štiri dolarje, a bil ujet ter obsojen na šest do desetih let ječe ob trdem delu. Par mesecev pozneje pa je ušel, ko je delal z gango na cesti. Prišel je v Chica-go popolnoma suh ter dobil delo kot delavec v neki veleklavni. Na to se je pričel dvigati ter uspeval tekoem zadnjih par let.

Gangsterji usmrtili čikaškega policista.

CHICAGO, Ill., 22. maja. — Detektiva Josepha Sullivana so našli mrtvega. Policijski poro-čnik William Cusack zatrjuje, da so ga usmrtili gangsterji, ker je preveč vedel o Moranovi gangi.

Ileana išče nevesto za brata.

BUKAREŠTA, Romunska, 22. maja. — Dvaindvajsetletna ro-munska princesa Ileana je začela iskati za svojega brata primerno nevesto. Pravi, da se mora njen brat prej poročiti kakor pa ona. Ona ima dosti snubecev. Vpoštev prideta bolgarski kralj Boris in albanski kralj Zogu.

MESTA BODO BAJE LAHKO PREPREČILA NAPADE S PLINOM

V prihodnji vojni najbrž ne bodo napadali mest s pli-nom, ker imajo taki napadi premajhno vojaško vrednost. — Kako se bo zamoglo mesto ubraniti. Plini niso baje več tako smrtonosni. — Kakšno škodo lahko povzroči tona gorčičnega plina.

WASHINGTON, D. C., 22. maja. — V vsaki bodoči vojni se bo veliko mesto, izpostavljeno zračnemu napadu, zamoglo braniti. Napadenó me-sto ne bo brez pomoči. Visoki armadni časniki Zdr. držav ne pričakujejo, da bo sovražnik napadel s pli-nom kako veliko mesto ter ubil toliko ljudi kot se je zgodilo to pred par dnevi v Clevelandu.

Armadni častniki niso mnenja, da bi bilo sploh mogoče doseči tak cilj. Uspehi takega napada bi bili malenkostni ter bi napada ne upravičevali.

V vojnem času pa lahko vsako mesto uveljavi svoje varnostne priprave. Ljudje morajo dobiti navodila, naj odidejo v višja po-slopja, zapro okna in vrata, za-maše vse razpoke, ugasnejo vse ognje in luči ter odrežejo dohod svežemu zraku.

Ognjegaseci v vsakem mestu bi morali poskropiti ulice z vodo. Ustanoviti je treba kopališča in postaje za prvo pomoč.

Maske proti plinom naj bi bile na razpolago za vse moške, ki bi morali ostati v takem slučaju na prostem. Izumiti bi bilo treba alarmni sistem, da se posvari vse prebivalce pred bližajočim se zrač-nim napadom. Avtentične infor-macije glede plina bi morale biti vsem na razpolago.

Častniki armadnega kemične-ga oddelka pa so mnenja, da bi bil sovražnik zelo oviran v svojem poskusu, da vprizori zračni napad s plinom na kako mesto.

Presenetilen zračni napad s pli-nom bi bil lahko vprizorjen v svrhu razorganiziranja, a takih napadov niso vprizorjali tekoem zadnje vojne ter je malo verjet-no, da bi jih v prihodnji.

Nekateri pravijo, da je bilo iz-za konca svetovne vojne razkritih vse polno novih strupenih plinov, kar pa ni res. Zelo so pa izboljšali različna varnostna sredstva proti njim.

Izvedenci so mnenja, da je gor-čični plin prav tako malo neva-ren kot katerikoli drugi plin, če so proti njemu uveljavljene vse varnostne odredbe.

Ena tona gorčičnega plina bi lahko ubila 45.000,00 ljudi, če bi ljudje vdihavali vsak najmanjši delec plina.

V zadnji vojni pa je tona goro-čičnega plina pozročila le nekako devetindvajset omamljenj in en smrtni slučaj.

Zeppelin bo danes odplul.

TOULON, Francija, 22. maja. Popravila na vodljivem balonu "Graf Zeppelin" so končana. Dr. Hugo Eckener bo najbrž že jutri odvedel zračno križarko nazaj v Friedrichshafen.

V slučaju ugodnega vremena se bo završil polet ob štirih popol-dne.

Mellon za \$300,000,000 bogatejši.

PITTSBURGH, Pa., 21. maja. Ker so se akcije Aluminium Com-pany in Gulf Oil Co. nepričako-rano dvignile, je premoženje Mel-

PRISTAŠI ZAPUSTILI TROCKEGA

Del komunistične stran-ke, kateri je načeloval Buharin, je tudi sklenil dogovor s sovjetskim načelnikom.

BERLIN, Nemčija, 22. maja. — Tako pristaši Leona Trockega kot člani takozvanega desnega krila, kateremu načeljujejo Bukarin, Rykov in Tomski, so očitno sklenili mir ali vsaj premirje z Jo-žefom Stalinom, načelnikom so-vjetske vlade.

Obe opoziciji sta namreč spo-znali, da sta doživeli velik poraz vsled zmage Stalina na konferen-ci boljševiške stranke.

Razentega pa so tudi ekonom-ske težkoe, s katerimi se mora boriti sedaj vlada, v veliki meri prispevale k spravi med opozicijo in Stalinom.

Članki katere je napisal Troc-ki tekoem svojega izgnanstva iz Rusije, so dosti pripomogli, da je izgubil svoje lastne pristaše. Med njimi sta dva glavna, namreč Karl Radek, ki je bil Leninov to-variš od pričetka revolucije, in Preobraženski, prejšnji urednik "Pravde", ki bo kmalu dobil do-voljenje za povratek v Moskvo. Oba sta se odpovedala Trockemu ter se pridružila Stalinu.

Bukarin, Rykov in Tomski, voditelji desnega krila, so pozi-vali Stalina, naj omeji industrija-lizacijo dežele ter pokaže večjo popustljivost napram bogatim kmetom. Vsa ta skupina pa je se-daj prenehala napadati Stalina ter se je dogovorila z njim.

Stalin je z velikim veseljem sprejel spravo z opozicijo desne-ga krila.

Žrtve mehiške revolucije.

MEXICO CITY, Mehika, 22. maja. — Tekom mehiške revolucije, ki se je začela dne 4. marca, je bilo usmrčenih 4000 oseb, ranje-nih po 11.000.

Največ jih je padlo v bitki pri Reforma, kjer so se vladne čete posluževale proti vstašem strojnih pušk.

Vlada je imela petdeset milio-nov dolarjev stroškov. Škoda, po-vzročena na železniških progah, znaša deset milijonov dolarjev.

lonove družina naraslo za nadalj-nih tristo milijonov dolarjev. Mellonova družina ima 90 od-stotkov vseh akcij.

ŠTRAJKUJOČI PLETILCI NAJ SE DO PONEDELJKA VRNEJO

Kompanija pravi, da ne bo noben štrajkar dobil dela, če se do ponedeljka ne vrne. — Unijski vo-ditelj pravi, da se bodo delavci mogoče vrnili, da bodo dobili zagotovilo, da ne bo imela družba pro-ti njim nikakih predsodkov.

ELISABETHTON, Tenn., 22. maja. — Stavku-joči tekstilni delavci se morajo vrniti do ponedeljka v tovarne, če hočejo ohraniti svoje službe, katere so zapustili dne 15. aprila. Stavke se je udeležilo 500 uslužbencev Bemberg in American Glanzstoff to-varn.

Obenem s tem so objavili več-raj komanijski uradniki, da je izjavil William Kelly, podpred-sednik United Textile Workers of America, da je stavka konča-na, če ne bodo imele kompanije nobenih predsodkov proti štraj-karjem.

Uradniki tekstilne unije so prej izjavljali, da je bil neposred-no vzrok stavke, ker je kompanija zapostavljala pravice delaveev.

Komanijski uradniki pa so iz-javljali, da je bilo jedro stavke priznanje unije.

Kelly je tudi objavil, da je bil senator Wheeler iz Montane po-vabljen, naj nagovori veliko zho-rovanje stavkarjev, ki se bo vrši-lo v četrtek.

Poročila iz Washingtona kaže-jo, da ni senator še sprejel vabi-la unije.

Včeraj zvečer je bilo par majh-nih neškodljivih eksplozij v okra-ju, kjer žive štrajkarji.

Več mož, ki so se vozili v avto-mobilih, je streljalo v zrak.

Generalni pravdnik Boyd pa je rekel, da so skušali s tem terorizirati lojalne delavee.

Vrste piketov so bile stvorjene po cestah tekoem večerajšnjega dne, a piketi niso nadlegovali delav-cev, ki so hoteli iti na delo.

Stavkarji so danes pričakovali odločbe sodišča glede postavno-sti piketiranja.

Ta odločba bo obstajala v ne-kaki injukciji, ki bo prepove-dovala kopaniji, vmešavati se v zadeve štrajkarjev.

HOFFMAN OPROŠČEN

Hoffman je pričal v mo-rilni obrambi. — Pouda-ril je ter zanikal, da je sploh kedaj izstrelil pi-štolo, katero je poslal svojemu bratu.

Tretjič izza aretacije leta 1924, je Harry L. Hoffman v terek za-nikal, da je ubil Mrs. Maude Bauer na samotni cesti na Staten Islandu leta 1924. Pričal je v svoji lastni obrambi pred višjim sodnikom Humphreyem in poroto v Brook-lynu. Svojo obrambo je zopet te-meljil na alibi, ki ga je stavil v Manhattan ob času umora. Poja-snil pa je tudi svoja čudna de-ja-nja neposredni po umoru.

Te sumljive akcije, je pojasnil večeraj, so bile neke vrste histerič-na reakcija napram očitanjem njegovih prijateljev radi njegove sličnosti z morilecem, kot je bila vsebovana v broadcastnem alar-mu.

Okrajni pravdnik Fach, ki vo-di proces v imenu države, ni mo-gel dobiti nobenega priznanja od Hoffmana, ki bi slednjemu škodo-valo.

Porota ga je po tri ure traja-jočem posvetoovanju sprostila.

ROJAKI. NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ-
JI SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.		Lir	
500	\$ 9.30	100	\$ 5.75
1,000	\$ 18.40	200	\$ 11.30
2,500	\$ 45.75	300	\$ 16.80
5,000	\$ 90.50	500	\$ 27.40
10,000	\$ 180.00	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opo-zarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih naka-silih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIE
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTEE ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

32 COBTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakner, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	...\$7.00
in Kanado	Za pol leta	...\$3.50
Na pol leta	Za inosemstvo za celo leto	...\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	...\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

PAVEL BREŽNIK

Carnegiejeva ustanova je povabila v Ameriko skupino evropskih časnikarjev, da si ogledajo deželo ter proučijo njene ustanove.

Evropske države so poslale svoje najbolj zmogljive ljudi. Jugoslavija je poslala Slovenca dr. Pavla Brežnika. Včeraj je bil v našem uredništvu.

Brežnik je mlad in močan ter zaslužen slovenski kulturni delavec.

Zadnji čas vrši službo prosvetnega referenta pri ljubljanski županski oblasti.

Po poklicu je časnikar, več pol duceata modernih jezikov in je eden onih maloštevilnih slovenskih inteligentov ki so preko Grada, Dunaja in Prage pogledali v svet in so se — kar je poglavito — tudi nekaj naučili v tujem svetu, med drugimi narodi.

Žal, da je njegovo bivanje v Ameriki omejeno na kratek čas. Toda ker je časnikar po poklicu ter kot tak dovteten za vse kar vidi in sliši, si bo znal ustvariti, sicer površno, toda pravično sodbo o Ameriki, ki postaja tudi s svojimi kulturnimi in znanstvenimi institucijami vodiljelca vsega sveta.

Kjerkoli bo ulegel, bo predaval Amerikancem o lepotah naše zemlje, po nekaterih večjih naselbinah ga bodo pa lahko slišali tudi naši ljudje.

Nam je predvsem zato simpatičen, ker je veroval v Jugoslavijo, še predno je bila rojena ter ima trdno in nemajno vero v njeno lepšo bodočnost.

KITAJSKA

Kitajska nacionalistična vlada pod predsedstvom Chiang Kaj-Seka stoji pred največjo krizo, Kitajska pa pred najstrašnejšo vojno, kar jih je doslej doživela.

Maršal Feng, katerega se vedno označajo kot "krščanskega generala", dasi je že zdavnaj obrnil hrbet krščanstvu, je napovedal Kaj-Seku vojno. Obdolžil ga je trošenja vladnega denarja in izrabljanja Kitajske v svoje lastne interese.

Da se bo to zgodilo, je bilo že zdavaj znano.

General Feng je že več mesecev mobiliziral, kar se je kmalu tudi v Nankingu izvedelo.

Kaj-Sek mu pa ni in ni mogel do živga.

In tako se je zgodilo, da je predsednik nankinske vlade še pred par dnevi sporočil generalu Fengu, da bi po 1. januarja prav rad odstopil, če bi zamogel svojim odstopom ohraniti mir na Kitajskem.

Če bi se Feng s tem predlogom zadovoljil, bi se moral podvreči avtoriteti nacionalistov, česar pa seveda ni hotel storiti.

Feng hoče postati vladar vse Kitajske, noče biti odvisen od nikogar ter vsled tega zavrača vsak sporazum.

Istočasno so se pa vstali iz province Kvangsi polastili Kantona, ki je sveto tlo kitajske revolucije.

Tam je praznoval Sunjatsen svoje triumpfe. Tam je bila ustanovljena in dobro zasidrana južnokitajska republika.

Zdaj se pa znova pričinja nekaj, kar bo uničilo razvoj Kitajske, ustvaritev kitajske veleindustrije in kitajske državne ideologije.

Pričenja se nova državljanska vojna, ki bo predvsem usodopolna za kitajske delavce.

POZOR!

Vsem onim, ki so me vprašali, kdor se hoče prigrasiti, naj se prikaže se podam na obisk v domovino, naznanjam, da odpotujem dne 25. junija s parnikom "Paris", ki je last francoske družbe ter je znan po svoji izborni postrežbi.

Ludvig Benedik,

82 Cortlandt St., New York City.

Madžari so sodelovali pri umoru carja.

V Novi Pešti živi brivec Ludvil Nagy, ki je bil med vojno v Karpatih ujet in je preživel več mesecev v ruskih ujetniških taboriščih, končno je pa pobegnil, klaj se je delj časa po Rusiji in slednjič naselil v Jekaterinburgu. Šele zdaj je mož priznati, da je bil navzoč, ko so boljševiki umorili carja Nikolaja II. Nagy navaja vse podrobnosti, ki se zde do kaj verjetne.

V Jekaterinburgu se je seznanil z rojakom Miku, ki je bil spočetka kakor on zaposlen v brivnici organizacije demobiliziranih ruskih častnikov, pozneje je prišel vstopil v rdečo armado. Nekega dne je v brivnici nekdo povedal da pripeljejo v Jekaterinburg carja. Nekateri so hoteli na kolodvorjer je bila zbrana velika množica občinstva. Ko je vlak prispel so izstopili iz Pullmanovega vagona člani carske rodbine. Posadili so jih v avtomobile in odpeljali v mesto. Carja ni bilo v peti nikjer. Naenkrat se je začel pri zadnjem vagonu kričati in obkričevanje je navadilo tja. Dva vojaka sta odpirala vrata navadnega tovornega vagona.

Pojavil se je car, ki je imel na prsih zvezane roke. Na glavi je imel visoko rusko čepico, nosil je ponošeno vojaško suknjo in stare, zakrpane čevlje. Bil je zelo potrt in zdelo se je, da ima obkrožane oči. Oziral se je po kolodvoru in končno se je ustavil njegov pogled na vojaki. Ko je izstopal iz tovornega vagona, mu ni nihče pomagal. S tresočo nogo je iskal opore pri vratih in moral je skotiti na tla. Pri tem si je očitno poškodoval nogo, ker je šepal, ko so ga odvedli s kolodvora. Posadili so ga v avtomobil in odpeljal v hišo trgovca Ipatjeva, ker je bila carska rodbina umorjena. Čez nekaj časa je posetil brivca Nagyja rojak Miku, ki mu je povedal, da je postal poveljnik rdeče straže in da mora stražiti carja. Prosil je Nagyja, naj ga poseti v hiši, kjer je bil car zaprt, kajti stražarjem je bilo strogo prepovedano odhajati iz hiše tako, da se ne bi briti niso mogli. Nagy je stalno zahajal v hišo trgovca Ipatjeva, tjer je bil vojak.

Hiša, v kateri je bil car zaprt, je bila velika. Imela je veliko stekleno verando, kamor je bilo obrnjeno okno iz carjeve sobe. Pri prvem posetu je ponudil Miku svojemu rojaku vina iz vrča, katerega oblika se je zdela brivcu čudna. Miku se je pobahal, da je to carjev vrč. Da mu to dokaže, ga je povabil, naj z njim poseti carja. Nagy je pa ostal samo na verandi in je gledal skozi okno v sobo. Nikolaj II. je bil še vedno v isti obleki, v kateri so ga pripeljali v Jekaterinburg. Sedel je na stolu in se držal za glavo. Miku je stopil v sobo, postavil je omejen vrč na mizo in vprašal carja, če želi vina. Car je dvignil glavo in se ozrl na vrč, vina pa ni hotel. Vzel je z mize sveto pismo in ga začel prebirati.

16. julija 1918 so protiboljševske čete obstreljevale Jekaterinburg. Ves dan in vso noč je bila rdeča posadka zelo razburjena. Straža, ki je čuvala carja, je bila pijana. Tudi poveljnik Miku je bil pijan. Smejal se je in trdil, da se boljševikom ni treba ničesar bati, dokler imajo v rokah carja. Svojemu tovarišu je pa zaupno povedal, da se bodo morali boljševiki zjutraj najbrž umakniti in pozval ga je, naj ostane pri njem, češ, da lahko pride samo na ta način iz mesta. Pijani vojaki so še vedno pili. Bila je grozna noč. V sobi je bila velika peč, v kateri so neprestano metali drva tako, da je vladala neznosna vročina. Skozi okno se je videlo na stekleno verando in v carjevo okno. Tam je gorela luč in videla se je carjeva senca. Car je sedel ključčen za mizo in je očitno molil. Okrog 11. je luč ugasnila in car je odšel spat. Vojaki so prejevali in pili rum. Naenkrat se je ustavil pred hišo avtomobil in rektor je posvetil v sobo.

Pred hišo je stal zaprt avtomobil, kakršne so rabili za prevoz jetnikov. Dve postavi v usnjenih suknjičih sta izstopili in vprašali po poveljniku straže. Miku se je javil. Neznane sta mu pokazala nekeke dokumente. Miku ju je pustil na dvorišče, poklical je dva stražarja in vsi so odšli na verando. Odprli so vrata in vstopili v carjevo sobo. S seboj so imeli luč, ki so pa v carjevi sobi naenkrat ugasnile. Slišati je bilo odpiranje vrat v klet in težke korake. Vrata so se zaprla in kmalu je počil strel. Nagy trdi, da je bil revolverški strel. Kmalu so se znova začeli koraki. Spredaj sta korakala neznana v usnjenih suknjičih in nesla velik zavoj. Bilo je carjevo truplo.

Zavoj sa položila v avtomobil, ki je naglo odredal. Ko se je vrnil Miku z vojakoma v stražnico, so bili vsi blede in prepadeni. Stopili so k peči in začeli piti rum. Slednjič je Miku kričnil: "Umorili so carja! Dobil sem povelje, da moramo pobrati šila in kopita!"

Na letališču v Aspernu pri Dunaju se je pripetila strašna nesreča. Mlad letalec, ki je nad aerodromom izvajal smeje akrobacije, je med poletom padel z letala in se ubil, dočim je letalo strmoglavilo na tla in se popolnoma razbilo.

Pilot Viljem Mejo iz Essena je prišel te dni na Dunaj. Z letalom "D 14-41" iz letalskih turovnic v Düsseldorfu je hotel izvesti več propagandnih poletov, da bi Dunajčane zainteresiral za nemška letala, tako kakor "Miss Dalmacija" Jugoslovane na svojem propagandnem poletu po Jugoslaviji. Izvajal je nad letališčem razne akrobacije. Za letalo se je zanimal tudi neki Dunajčan, ki je bil pripravljen kupiti ga. Da ga popolnoma prepriča o prvostvni kvaliteti letala, se je pilot še enkrat dvignil z avijonom v zrak in nad Aerodromom izvajal smeje akrobacije. Dunajčan je hotel sprva z njim, kasneje si je pa premislil.

Mejo je v zraku izvajal krasne lope in rolige. Nenadoma so pa številni gledalci z grozo opazili, kako je letalec padel iz letala in treščil na tla. Letalo je še par sekund letelo v vodoravni smeri, nato pa je strmoglavilo na tla. Pilot se je ubil, letalo pa popolnoma razbilo.

Nesreča se je najbrž pripetila na ta način, da se je letalec med izvajanjem akrobacij odvezal pas, s katerim je bil privezan. Baj se je pas pretrgal.

STEKLO, MRČES IN MIŠI V KRUHU

Moskovski oddelek za notranjo trgovino je odredil strogo preiskavo proti Moskovski zadrugi za oskrbovanje konsumentov ter proti razpečevalnim zadrugam "Pionir" in "Trudnoba", ki sta preskrbovali delavce s kruhom. Pekarije, ki so dobavljale kruh imenovanim podjetjem, so se namreč pregrešile zoper zdravje svojih odjemalcev. Kupci kruha so našli v kruhu znatne količine zmlatega stekla, mrčes in celo miši, ki so se spekle pod skorjo v peči.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI.

ZAGONETEN UMOR ČEHA V FRANCIJI

22. marca 1928 se je raznesla po vasi Cugny v okraju Gennevray v Franciji vest, da je Čeh Zastopek nenadoma izginil. Zaposlen je bil s svojo ženo že štiri leta v dinamitni tovarni. Zakonec sta živela v najlepši slogi. Orožništvo je Zastopek 13 mesecev zamlajsko. Šele konec aprila je nastal v preiskavi nenaden preokret. Delovodja tovarne Jacuen je šel z delavcem Berthelotom merit vodnjak, iz katerega so črpali vodo za parne kotle. Vodnjak je bil kakih 400 m za hišo, kjer je stanoval Zastopek. Delovodja je opazil blizu vodnjaka kup prsti. Z delavcem sta začela prst razkopavati in kmalu sta začela človeško truplo, ki je že razpadalo. Okrog groba so se poznali sledovi psov in volkov, ki so bili truplo deloma že ogledali.

Delovodja je takoj obvestil orožništvo, ki pa ni moglo ugotoviti, kdo je mrlič. Poveljnik orožniške stanice se slučajno spomnil, da utegne biti mrlič pogrešani Čeh Zastopek. Poklical je njegovo ženo, ki je res spoznala v truplu svojega moža. Policijski zdravnik je ugotovil, da je bil Zastopek umorjen. Imel je razbito lobanjo. Zastopkova žena je bila spetka dočela mirna mirna in šele ko je zdravnik ugotovil, da gre za umor, je začela pripovedovati, kako je njen mož izginil.

Zastopek je bil zavratno umorjen. Žena 13 mesecev ni hotela nikomur povedati, kakšna usoda je zadela njenega moža. Poveljniku orožniške stanice je pripovedovala, da se je vrnil njen mož lani 21. marca domov z nekim delavcem, ki ji ga je predstavil kot svojega prijatelja. Doma sta začela piti vino. Ko sta bila že močno vinojena, je Zastopek legel spat, njegov znanec je pa še pil. Ta čas je odšla Zastopkova žena za trenutek iz hiše in ko je zaspala v sobi udarec, se je hitro vrnila. Nudil se ji je grozen prizor. Neznane je držal njenega moža vsega okrvavljenega v naročju.

Zakleni vrata in molči! — je zakričal na njo neznane.

Kaj si storil? — je vprašala prestrašena žena.

Ubil sem tvojega moža. Ne boj se! Pomagam ti hitro pokopati ga in obriši tla, da se ne bodo poznali sledovi krvi.

Zastopkova žena se je tako zalila morilec, da ga je ubogala. Ko so bila tla obrišana, je neznane odnesel truplo za hišo in ga zakopal. Ženi je zagrozil, da jo umori, če ga izda.

Po umoru je večkrat prišel k nji in vedno ji je grozil z umorom, če ga izda. Končno je izginil in šele čez nekaj mesecev se je znova pojavil. Zadnjič ga je videla tik pred velikonočnimi prazniki.

To je bilo vse, kar je izpovedala Zastopkova žena. Orožniki so pritiskali nanjo, da bi povedala, kdo je morilec, pa je izjavila, da nima pojma. Priznala je, da je štiri dni po umoru oprala krvavo možovo perilo. Šele pred policijskim načelnikom je priznala, da je morilec Poljak Abel Ozerkowi.

Dopisi.

Braddock, Pa.

Rojakom in članom "Slov. Izob. in Podp. Društva" v Braddock, Pa. se tem potom naznanja, da zgoraj omenjeno društvo priredi zadnjo veselico v tej sezoni v soboto dne 25. maja 1929 v Slov. Izob. domu na 9. cesti.

Vabimo rojake iz te naselbine in iz bližnje okolice, da se udeležijo te veselice v polnem številu. Za lačne in žejne bo preskrbel odbor, za plesa željne bosta pa na razpolago Šimel brata.

Začetek ob 7.30 zvečer. Nasvidenje!

Za "Slov. Izob. Podp. Društvo".

Anton Rednak.

Girard, Ohio.

Zopet nas je narava oživela in nahajamo se v najlepšem mesecu maju. Zares je ta mesec vreden imena krasni cvetoči maj. Kako se vse veseli krasne spomladi! Mladina se zabava po tratah, pitčice veselo prepevajo po domačih vrtovih, starček se ogreva na spomladanskem solneu. Vršila se bo namreč velika slavnost. Da pa ne boste preveč ugrabili, bom stvar nekoliko pojasnil.

Pred 20. leti so se naši pogumni možje zbrali in zasadili korenino našemu društvu št. 18 S. S. P. Z., ki je danes največje društvo v naši naselbini. Zatorej bomo proslavili 20-letnico obstanka v najlepšem spomladanskem cvetu in zelenju, poleg tega pa nas tudi posetijo pevec društva "Zvon" iz Newburg, O. Društvo "Zvon" poseća našo naselbino vsako leto tekom osmih let, zatorej jim gre vsa čast za njih požrtvovalnost.

Zatorej rojaki, ne zamudite tega dneva. Slavnost se prične 30. maja ob drugi uri popoldan z bogatim programom.

Torej je vabljen cenjen občinstvo iz domače in bližnje okolice kakor tudi oddaljeni. Kličemo vam: nasvidenje 30. maja v Slovenskem domu v Girard, O.

John Doleic.

RAD BI IZVEDEL za naslov od bratov FRANK in MIKE JAKSETIČ, doma pri Ilirski Bistrici. Pred leti sta bila v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, da ga mi naznani, ali pa naj se sama zglašita; poročati imam nekaj važnega. — Tomo Jaksetič, 1243 East 61 St., Cleveland, Ohio. (3x 23—25)

POTREBUJEM

DOBRE DOGARJE, dober gozd na suhem. — Joseph Knause, Zwolle, La.

ski. Na vprašanja, če je bila njegova priložnica, je odgovorila, da nikoli.

Policija je pa prepričana, da je bila Zastopkova morilecva ljubica in da mu je pomagala moža umoriti. To dokazuje njeno čudno pripovedovanje. Zastopkovo se aretirali, morilec pa iščejo.

ADVERTISE in GLAS NARODA

VSA EVROPSKA VOJNA SAMO \$4.25

BREZPLAČNO: — 4 DRAGOCENE NOVOSTI — BREZPLAČNO

Povsem novo, nikdar prej pokazano: slike ZADNJE EVROPSKE VOJNE

bakar dobljene iz Evrope. Te slike so bile vzete na bojiščih. To vso veliko vojno, največje v zgodovini, katere so se udeležili skoraj vsi narodi sveta, boste videli v svojem lastnem domu. Slike so krasne v naravnem barvah. To je nekaj popolnoma novega in presenetljivega. Sedaj iz 150 slik in zadnjega izdajanja sterooskopa, skozi katerega lahko vidite slike povečane in take kakor žive. Videli boste mesta in vasi strašno razrušene, stranske vojakov v zakopih, balistične napade, obstreljevanje, artiljerijske in kavalirskie napade, boje s tanki in submarini, obstreljevanje ladij iz aeroplanov in zeppelinov, klanje narodov, špijonaže in dosti drugega. Cena za vse set je posebno znižana na \$4.25. Če ne boste zadovoljni, vam vrnemo denar.

Poročnik BRESLAČKO vam daruje s vsakim setom pet krasnih dragocenih novosti: 1) francoski žepni nož s slikami krasnih deklet na ročaju; 2) kitajski prstan za "srečo, zdravje in veselje"; 3) žepna detektivska kamera, s katero lahko vidite razne stvari; 4) impregnirano srebro-kamenski privezek; 5) mali teleskop, v katerem lahko vidite krasna francoska dekleta v raznih pozah. Ne pošiljate danarja vnaprej: samo izrežite ta oznan in ga nam pošljite s 50 centi za pošiljalne stroške. Za blago boste plačili \$4.25, ko vam bo prinešeno na dom.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

vidite krasna francoska dekleta v raznih pozah. Ne pošiljate danarja vnaprej: samo izrežite ta oznan in ga nam pošljite s 50 centi za pošiljalne stroške. Za blago boste plačili \$4.25, ko vam bo prinešeno na dom.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

VARIETY SALES COMPANY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 205, Chicago, Ill.

Peter Zgaga

KAJ NAS SE ČAKA.

Črtica iz leta 1940.

Temno-rdeča soba, ob mizi mlad bankir.

Iz sosednje sobe se sliši stokanje.

Bankir: — Le potolaži se, mati. Prepričan sem, da ga bomo našli. — Ljubi oče, kje si? Pet detektivskih agentur je že deset let na delu, pa ga ne morejo nikjer iztakniti.

Mati v sosednji sobi: — Čutim, da se mi bliža konec. Ah, kako rada bi pred smrtjo videla svojega dragega moža.

Glas v sosednji sobi utihne. — Bolnica je trdno zaspala.

Bankir se je globoko zamislil. Toda glej, čuden slučaj!

Vrata se polagoma odpirajo, v sobo stopa možak star približno šestdeset let, zavrt v črni plašč. Bankir se zdrzne.

— Moj Bog, ali je to mogoče? Oče, oče!

Hoče pasti pred njim na kolena, kar mu pa starec z odločno kretnjo zabrani:

— Ne poklekaj pred zločincem! Odpne suknjo ter pokaže jetniško obleko.

Oče: — Pobegnil sem, nisem mogel več prestajati. Še enkrat sem hotel videti svojo ubogo ženo. Kje je, ali je še živa?

Sin: — To bo veselje, to bo veselje. Toda, zakaj so te zaprli?

Oče: — Strašno, strašno! Ne morem povedati.

Sin: — Nobena novica ni tako strašna, da bi je ne mogel zaupati svojemu sinu. Denarja imamo dovolj, milijone imamo, vse se bo dalo poravnati. Ali si moril?

Oče: — Ne, ne vse nekaj hujšega.

Sin: — Ali si imel s kako žensko opravka?

Oče: — Ne, ne ne boš uganil.

Sin: — Potem si... moj Bog — ali si kadil?

Oče: — Vse nekaj hujšega. In ter zahteva tako odločno, ti bom povedal, toda pod enim pogojem: la bom lahko še enkrat videl svojo ženo — tvojo mater.

Sin: — Govori, oče. Prosim te!

Oče: — Kot veš, dragi sin, je pred leti znanjalo sladkorja, ker so vsega izvozili v Evropo. Nikjer ga ni bilo dobiti. Nekega večera me pa povabi k sebi prijatelj, in ko sva bila v zaklenjeni sobi, je zvrlel iz blagajne dva koščka sladkorja. — Zadnja dva koščka.

— Gotovo bi tega ne bil storil, če bi vedel, da je za zgrinjalom skrit detektiv. Ponudil mi je košček. Božanski okus! Počasi sem žal in lizal in ko sem polizal, topi izza zgrinjala moč postavbe. Vlekli so me na stražnico ter me postavili pred velik aparat. Pet radnikov je gledalo skozi aparat v moj želodec in — strašno, strašno — videli so, kako je začel sladkor v mojem želodcu fermentirati in ter se izpreminjati v alkohol... Ostalo ti je znano. — Porota me je obsodila na dosmrtno ječo. Požedel sem ti torej, sedaj pa ti izpolni svojo obljubo.

Sin, ves blede in tresoč se po vsem telesu, zre molče k vratom, vodečim v materino sobo, ter jih zaklene.

Zatem stopi pred očeta in reče s trdim glasom:

— Poberi se, zločinec! — Proč s teboj! Ne dotikaj se me! Preklet bodi! Ti, da bi dal roko moji materi, ki je tako nedolžna in sveta kot svetnica.

Oče pade vnovič pred sina, dvigne roke, ter pravi z jokajočim glasom:

— Prosim te, prosim te! — Za hlapca ti bom služil vse svoje življenje. Nobenega centa ne bom zahteval za svoje delo, samo dovoli, da ji stisnem še enkrat roko.

Sin napeto posluša in hlastno pravi:

— Kaj, za hlapca? Brezplačno? O, tako pa tako. Potem pa lahko ostaneš pri nas. Znapreji ti bom rekel Tom. — Torej Tom, pospravi po mizi. Potem pojdi spat. Pri nas posli vstajajo ob petih. Jutri zjutraj ti bo konjar odkazal delo v hlevu.

Oče: — Hvala, sin, hvala, hvala!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. J. MAGOG:

OBNOVLJENO ŽIVLJENJE

Gospod Lafaurie je odprl pismo, ki ga je bil pravkar prejel, in pričel čitati. Globoko je vzdihnil, razširil oči in ves ganjen vdružil prečital. Žena ga je nestrno gledala in želela povprašati, ko je gospod Lafaurie spregovoril:

"Tetka Melandieu je umrla."

"In nihče nam ni brzojavil!" se je razburila gospa Lafauriejeva.

"Notar me obvešča o tem. Saj veš, da je imela tetka v zadnjem času okrog sebe precej ljudi, ki so upali na njeno dedščino. Naj se skušali odrediti. A ni jim uspelo; midva podedujeva."

"Vse?"

"Vsak milijon."

To je gospo Lafauriejevo tako ganilo, da ji je zmanjkalo besede. Brada se ji je tresla, oči zasokile.

Gospod Lafaurie pa je jel mirne in premišljeno razglabljal:

"Vsak dobi milijon. Notarjevo pismo pove to razločno in jasno. Lahko bi bila zapustila dva milijona meni in tebi, obena skupaj. Ni hotela vznjuditi zavisti med nama, ljubila naju je oba enako. Zato je zapustila obema enako vsoto."

"Saj jo bova skupno uživala," je mehko dejala žena.

"Praktično da, a ne pravno. Dvignila bova vsak svoj del in ga porabila po svoji volji."

Ženi je bilo žal, da so mu šle tako nevarne besede. A gospa Lafauriejeva je sanjnila z zaprtimi očmi.

"Da," je dejala, "to pomeni sto dvajsetisoč frankov rente."

"Obena skupaj," je poudaril gospod Lafaurie.

"Kaj bova s tem denarjem?"

"Nič... Živela bova kakor do sedaj. Lahko si še kaj prihraniva. Midva v svojih letih ne moreva več izpreminjati življenja. Prepozno je." Obmolnil je. Žena je molčala.

Sedela sta v zatonli, dolgočasni obednici. Pohištvo ogoljeno, obrabljeno, zaprašeno in staro, kakor onadva. Koliko let jim je neki bilo? Gotovo manj nego je bilo videti.

Gospa Lafauriejeva je imela veliko lie, na obrazu nečisto gub in gubice; lasje že skoro osiveli, a njen trudni život so pokrivala težke, zastarele obleke. Komu na ljubo naj bi se lepotičila in negovala? Mar možu na ljubo?

Gospod Lafaurie je skril svoj obraz za konicami in strčeno redko brado, ki je prijazno lovila kapljice omake in krušne drobtine, ki so bile namenjene suknuju. Oči so se skrivale za tolstimi gubami.

Motrla sta drug drugega. In moč je izrekel njiju skupno misel: "Kaj bi midva z milijoni... Prepozno je..." Gospa je hotela ugovarjati, a je le globoko vzdihnila.

"Prepozno..." je ponovil. A ti isti mah se v njegovi glavi porodila misel.

Z rokami v žepu, kakor da gre na izprehod, je gospod Lafaurie zavil proti koldovnu, baš ob času, ko odhaja pariški brzojavnik. Mimogrede je vrgel v poštni nabiralnik dvoje pisem, ki jih je bil

skrival napisal. Prvo je bilo naslovljeno na tetinega notarja. Gospod Lafaurie ga je prosil, naj pošlje njegov milijon na veliko pariško banko. Drugo pismo pa je bilo namenjeno ženi. Hladno in stvarno ji je mož naznanjal, da namerava svoj milijon uživati sam in obnoviti izgubljeno — življenje.

Gospod Lafaurieju se je zdelo, da je preroben. V Parizu je zavil v prvo brivnico ob postaji. Na ulico je stopil pomlajen: obrat, z dehtečimi lasmi. Brivskemu vajencu je bil stisnil v roko bogato napitnino. Nova, najmodernejša pariška obleka je naredila čudež. Nihče ne bi bil po dveh letih spoznal gospoda Lafaurieja. Užival je Pariz in novo mladost. In vest ga ni prav nič pekla.

"Šment, ta je pa srčkana!"

Gospod Lafaurie se je sunkoma ustavil pred mimoidočo damo. Dama je bila plavalasa, ravno prav okrogla, elegantna, s krepkimi nožicami. Lica žametnomehka kakor breskva, usta kakor črešnja, oči zastrite z dolgimi trepalnicami.

Vse skupaj je gospoda Lafaurieja tako prevzelo, da je stopil k dami in zajekal:

"Gospa... Oprostite gospa... do zveša se mi, da sva bila nekoč neke skupaj..."

Dama se je sunkoma obrnila k njemu — morda užaljena — in ga pazljivo motrila, visoka in ponosna, a nenadoma vsa zmedena.

"Oh! Da... Tudi meni se vidi..." je ugrabila. Morda se motila. Ne, to je nemogoče.

Oklevala je še trenutek. Tudi gospod Lafaurie je okleval in zardeval.

"Križi božji," je vzkliznila nenadoma, "kaj pa delaš tu... in brez brade?"

"Ti! Ti si!" jo je spoznal on po glasu. "Mar sanjam?" Nič čudnega, da si plavalasa, a ta postava, lička, čelo in usteca. Pomladila si se za najmanj petnajst let! In kam si skrla gube in podbradek?"

Ona se je nasmešnila: "Ali ni danes v Parizu vse to možno?" Milijon me je spravil na to misel. Kaj sem hotela poleg tebe? Saj si trdil, da sva le zato še dobra, da kaj prihraniva. Odpeljala sem se v Pariz, da ti dokazem nasprotno."

"Prav kakor jaz!" se je zavzel on. "In mojega pisma nisi prejela?"

"Katerega pisma?"

"Onega, kjer sem se opravičeval, da nameravam... isto kakor ti. Mislim, da sam zapuščam naše gnezdo."

Nasmehnila sta se drug drugega.

IŠČETA SE MIKE JAKLICH in MARICA KROTEC, ki se nahajata nekje v Pittsburghu. Ako kdo kaj ve, prosim, da mi sporoči takoj, ker bi rada poravnala svoj dolg. — **Helena Sustarsic, 6607 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.** (3x 20—23)

Nesreča ne počiva!

Tudi smrti ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. **KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBBAMBO IN ZA OBBAMBO SVOJIH OTROK?**

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.100.000,00, članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8 člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

mu. In on je zasnubil:

"Sedaj sva oba zopet mlada. Lahko pričnemo novo življenje... Skupno novo življenje. Z enim samim milijonom je težje živeti. Saj imava iste zahteve in želje."

"Združiva jih!"

Prijela sta se pod pazduho in skupno odšla po pariških ulicah.

DEŽELA BREZ BACILOV

"Deželo, kjer ne zbolijo", imenuje dr. Kazanski z geografskega zavoda v Leningradu otok Novo zemljo. Že drugi raziskovalci so ugotovili nenavadno čistost polarnega ozračja, toda vzroka za to čistost niso mogli dognati, ker so jim manjkali za to potrebni znanstveni instrumenti. Šele v pretekli zimi je dr. Kazanski izvedel te raziskave na znanstveni postaji sovjetskega geografskega zavoda na Novi zemlji in je ugotovil zanimivo dejstvo, da na tem otoku kakršnih škodljivih klice ali mikrobov sploh ne najdeš, ne v vodi, ne v zemlji, ne v zraku. Celo divjačina, ki so jo ulovili, se je izkazala prosta takšnih mikroorganizmov.

ŽENITNA PONUDBA

Želim se spoznati s Slovenko v starosti od 30 do 35 let v svrhu ženitbe. Jaz sem rodom Hrvat. — Oglasite se na naslov: F., 106-13 College Point, N. Y.

ADVERTISE in "Glas Naroda"

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prilagi in drugih stvareh. Vse to naša dolgoletna izkušnja vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvovrstne brozoparizke.

Tudi nedržavljan samorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit in Washingtona, bodist za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati pranje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega konzulnega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodist v najbližji konzulski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave samorejo ameriški državljanji dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moške s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša 60.000. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, moške ameriške državljanke, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, odzdravljene žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne državljanov, ki so bili postavljeni pripadniki v to kvoto za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinja itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošelj na ameriškanke v kvoto.

SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street

SLUŽBA ZA ELEKTRICNO UPORABO

Noben potrošen dolar ne kupi večje vrednosti

GREMO GORI!

Po visokih poslopjih prevažajo ves dan skupine potnikov.

V ozemlju, kjer mi služimo, se vrši več prometa navpično kot pa vodoravno. Vse kare pod cestne in cestne železnice, železnice in nadcestne železnice, kakor so napolnjene do skrajnosti, ne prevedejo v enem dnevu toliko ljudi, kot jih prevedejo elevatorji, katere obratuje elektrika iz naših peterih družb.

Zastoj v naši službi bi pomenjal, da bi na tisoče in tisoče ljudi ne moglo na delo v visokih poslopih, če bi se elevatorji pokvarili, če bi ne bilo elektrike za luč in silo, bi vsa trgovina in izdelovanje skoro popolnoma zastala.

Da preprečimo tako možnost, neprestano iščemo načine, kako bi izboljšali našo službo in zaščitili naše odjemalce.

McGraw-Hill
President

The New York Edison Company

The United Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

New York and Queens Electric Light and Power Company

Petstoletnica Devica Orleanske.

Francoski narod praznuje letos v maju mesecu petstoletnico znamenitih dogodkov v zgodovini Francije, dogodkov, ki so vrnilo državi nje prejšnjo slavo, veličino in obseg ter jo prerodili, da je uspešno nadaljevala započeto delo osvobodjenja francoske zemlje izpod tujčevega jarma.

Početnica tega razmaha je Devica Orleanska, Jeanne D'Arc, hči imovitih lotarinskih kmečkih staršev, rojena v Domremy - la - Pucelle 6. januarja 1412. Že iz zgodnje mladosti pripoveduje zgodovinska legenda o bogaboječem življenju deklice, o njenih ekstazah in vizijah. Podobnih pojavov je bilo v tistih temnih časih povsem krščanskemu svetu na tisoče in devica Ivana bi bila ostala najbrž neznana poznim rodovom, da je ostalo vse samo pri verskih in pobožnih vizijah. Primer Jeanne D'Arc pa je znamenit z ozirom na njene narodno politične vizije in iz teh sledeče junjske podvige bojevitih devic za osvobodjenje podjarmljene severne in srednje Francije.

Angleški kralj Henrik V. je bil v začetku XV. stoletja v zvezi s kraljico Izabelo in burgundskim vojvodom in smelih pohodih potepal in ponižal Francijo, da se je zdelo, da si ta ne bo mogla nikoli več opomoči od udarcev in da je njena državnost za vedno uničena. Osvojil je bil do malega vso severno in srednjo Francijo. Le južni del je še držal slabše, dofen, poznejši kralj Karel VII. Država je bila v notranjosti popolnoma razruvana, ker je visoko fevdalno plemstvo skrbelo le za svoje ozke osebne interese ter s tem širilo demoralizacijo na zdolej. Isti pogubni vpliv so imeli na ljudstvo neprestani porazi francoskih vojsk in velikanska izguba na državnem ozemlju.

V času te krize francoskega kraljstva je nastopila devica Ivana in se postavila na čelo kralju zvestih polkov. Pripovedovala je svoji okoličnici, da ji je Bog poslal svojega angela in ji ukazal, da osvobodijo od Angležev oblegani Orleans, pokrene osvobodilno gibanje zoper tujce osvajače in domače sovražnike ter povede dofen Karla v Reims, kjer bo kronan po staroslavni šegi kot francoski kralj.

Kralj zvesti plemič Baudricourt je poslal 17 letno Ivano h Karlu v Chinon, toda dofen ji dolgo ni hotel zaupati. Na splošno prigrvarjanje se je vdal in Ivana se je na čelu navdušene vojske posrečilo prodrati v Orleans ter primesti obleganecem živiti. V več posrečenih izpadih, ki jih je vodila Ivana, oblečena v oklep in pokrita s slonom, pod belo zastavo s vtkanimi lilijami, so bili oblegajoči Angleži premagani ter so opustili oblego.

Po tem prvem uspehu se je zupanje v čudodelno moč mlade devojke utrdilo in Ivana je v nekoliko bitkah popolnoma potokla angleška poljska ter vrnila francoskim vojskam pogum, samozavest in vero v končno zmago. Zvesta svoji misli, je na teh pohodih, osvojivši trdnjave Aurerre, Troyes in Chalons pripeljala kraljico Karla pred Reims, osvojila tudi to mesto in omogočila 17. julija 1429. kronanje. Njeno poslanstvo je bilo s tem činom dovršeno, a Devica Orleanska, ki se je izkazala v nešteti bojih hrabro pa tudi okrutna bojovnica, je nadaljevala boje z Angleži in z burgundskim vojvodom Filipom. Toda bojna sreča je zapustila njeno zavest; bojevala se je odslej z manjšim uspehom, dne 30. maja 1430. pa je bila pri Compiègne v boju ujeta in za bogato odškodnino prepuščena burgundskemu vojvodi. Ta jo je izročil njenim najhujšim sovražnikom Angležem, ki so jo po štirimesecnem procesu obsodili na smrt.

Po tedanji navadi so jo obdoličili čarovništva in zveze z nečisto silo ter jo pročili duhovskemu sodišču Rouenu. Razpravo je vodil nadškof iz Beauvaisa. Pierre Cauchon, in Ivana je pokazala pri zaslišanju toliko sile načaja in bistroumnosti, da je vzbujala splošno začudenje. Poslabšala pa si je svoj položaj z nenasgljivim srdom in sovraštvom do Angležev, kar je pripravi neustrašeno pokazala in potrdila. Ječa pa polagoma le izčrpala njeno moralno silo in nepot na grmado so jo duhovniki pregovorili, da je preklecala svoje božje poslanstvo. Kazen ji je bila zato spremenjena v dosmrtno ječo, toda zavolja zasramovanju surovih vojščakov se ji je vrnila samoost, da je ponovno in še odločnejše potrdila svojo nadzemsko mislijo in božji poziv, nakar jo je cerkveno sodišče obsodilo na smrt in jo sežgalo kot čarovnico na grmadi 30. maja leta 1431.

Nadvse zanimiva heroična zgodovinska pojava Jeanne d'Arc se je zavoljo tragične peripetije, ki je sledila epskovščastnemu dvignu, globoko dojmila francoskega naroda ter dala obilo snovi številnim pesnikom, pisateljem in upodablajočim umetnikom, da so poveličali Devico Orleansko. Manjkalo seveda ni med temi tudi za devico Ivano neugodnih dej in eno med temi je znamenita frivola persiflaza Voltaireova. Vendar je zgodovinsko dejstvo, da je junjska deklica nastopila za obrambo države in naroda v najbolj kritičnem času ter s svojimi uspehi pomogla domovini, da je izšla iz najtežjega položaja. Devica Orleanska je postavila temelj osvoboditvi in združitvi raztrgane Francije in francoski narod po pravici slavi petstoletnico junjske lotarinske devojke. Splošnemu slavu se je pridružila tudi cerkev, ki je proglasila 1. 1844. Ivano D'Arc za blaženo in jo bo kmalu prištel brez dvoma tudi med občestvo svetnikov. S tem bo cerkev zgledila krivico, ki s o jo prizadeli deklici pred davnimi stoletji njeni organi v Rouenu.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

ŽIVALSKA RADOVEDNOST

Poleg drugih človeških lastnosti se pojavlja pri mnogih živalih tudi radovednost. Francoski učenjak Henry Ceupin je študiral radovednost živali in prišel je do zelo zanimivih zaključkov.

Zelo radovedne so koze. Čreda koz, ki jih žene pastir skozi vas, se zanima za vsako malenkost. Ni koščka papirja, ki bi ga koze ne povohale, ni koticčka, kamor bi ne šle pogledat, vsaka malenkost jih zanima in se hočejo videti.

Ceupin pripoveduje, kako je neki angleški turist sedel v Alpah na štor in zaspal. Približal se mu je kozel, ki ga je povohal in hodil okrog njega. Anglež je kmalu z glavo in kozel je mislil, da ga s tem poziva na junaški mečdan. Zadel se je vanj in ga prekušnil. Nesrečni Anglež ni vedel, kaj se godi z njim in začel je na ves glas kričati. Kozel je mislil, da se mu hoče postaviti v bran in se je drugič zakadil vanj. Kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, da gospodar bojevitnega kozla ni prepoznal.

Zelo radovedne so živali, živeče v gorah. To vedo in izrabljajo loveci, ki hodijo na gamse. Na skalo položijo kak predmet, ki se močno razlikuje od okolice, sami se pa v bližini skrijejo. Gamse, ki je drugače zelo boječ ne more premagati radovednosti, približa se in radovedno ogleduje dotično stvar, ta čas ga pa lovec vzame na muho in ustrel.

Zelo radovedni so tudi psi. Zadoštuje opazovati jih, kako begajo po ulicah, da se o tem prepričamo. Hočemo li vzbuditi njihovo radovednost do skrajnosti, spuščamo pred njimi milne balončke. Pes ne ve, ali je balonček živ ali ne in se zato ustraši, ko balonček poči. O radovednosti krav vedo marsikaj povedati slikarji, ki slikajo na pašnikih. Krave tiče k platnu in začudeno gledajo, kaj slikar počneja.

Radovednost vzbudimo pri živalih najlažje z ogledalom. Pri opicah je radovednost prava strast. Zanimivo je gledati opice, kako ogledujejo v zrcalu vsak najmanjši del svojega telesa. Ravnatelj fiziološkega oddelka pariške medicinske fakultete Laborde je imel v svojem laboratoriju krotkega zajca Bertrana, ki je opazoval vsako kretanje svojega gospodarja, zlasti če je sedel k mikroskopu. Pa ne samo pri sesalskih, marveč tudi pri pticah, posebno pri papigah je radovednost zelo razvita. Tudi kanarčki so zelo radovedni in zanimajo se za vse, kar se dogaja okrog njih.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srem naznanjam žalostno vest prijateljem in znanem širom Amerike, da je za vedno zaspal moj ljubljeni soprog

JOZEF GOSHITE.

Pogreb se je vršil 6. aprila 1929 na narodno pokopališče v Powhatan Point, Ohio.

Rojen je bil 22. februarja 1869 v Zagorju ob Savi. Padel je tako nesrečno s truka, da je še isti dan umrl v Martins Ferry bolnišnici.

Bil je član treh podpornih društev, katerega so mu priredila dostojen pogreb, mu darovala krasne vence in ga spremila k večnemu počitku.

Prisrčna hvala vsem skupaj. Tebi dragi soprog pa želim: počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda.

Zalujoča soproga:

Marija Goshte.
Powhatan Point, Ohio.

DOMAČA ZDRAVILA

V saloti izkazani jedilna omaka, Knajpova ječmenova kava in importirana domača zdravila, katere pripravi mgr. Knajp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je navedeno poplana vsake rastline za kaj se rabi. V ceniku bodete našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pesdir

Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

37.

(Nadaljevanje.)

Naenkrat pa je rekel neki ženski glas za njim:
— Zopet dva, ki šteta srečo. Če jo bosta našla, Henning? Jaz ne verujem v to.

Stresel se je ter obrnil svoje blede lice proti grofici. Svoje poteze je s silo pomiril ter vprašal:

— Kako misliš to, Gerlinda?

Bil je preveč zaposlen s samim seboj, da bi se čutil, kako je prišla tako nenadno ob njegovo stran. Tudi ni pazil na to, da je bila tudi ona blede ter prepadena kot on sam.

Skomignila je z ramama ter rekla nato, počasi ter težko:

— Kako mislim to? Ti prav dobro veš kot jaz, da ne ljubi Josta tvojega brata.

— Odkod veš to, Gerlinda?

Ona se je nežno ter čudno nasmehnila.

— Jaz te tudi ne vprašam, odkod veš ti to. Hočem pa ti povedati, odkod vem jaz to. — Od Rajnerja samega. Mogoče bi bilo boljše zanj, če bi se ta zveza ne sklenila tako prežgodaj. In Josta, — ona ne ve še, koga je dejanski vzela. Jaz pa vem, ker sem dolga leta sedela poleg neljubljenega moža, kajti ob njegovi strani sem odjadrala v nepoznano bodočnost. Če je človek sam napravil take izkušnje, ve dobro, kako prazno ter brez vsebine je življenje za žensko, ki ne ljubi.

Vsaka njenih besed se je zarila ostro ter boleče v srce Hennin- ga. Vedel je iz lastnih ust Joste, da ne ljubi Rajnerja. Sedaj pa je moral naenkrat pozabiti svojo lastno bolelost ter misliti na to, da je morala Josta pretrpeti še dosti večjo bolelost, kot on sam. Z naporom je vzdržal svojo zunanjo hladnost

— Zakaj mi praviš vse to, Gerlinda? — je vprašal ter uprl svoje motne oči v grofico.

Ona je globoko vzdihnila.

— Ah, mogoče le, da govorim. Človek je včasih zgovoren brez vsakega zunanje povoda. Morala pa sem napraviti primero med seboj ter Josto. Ona je moja naslednica kot majoratna gospodinja Namberga.

— In raditega si jezna na njo, Gerlinda, le priznaj. Ti nisi rada izpraznila mesta kot majoratna gospodinja, — je rekel hitro.

Čuden smehljaj je hušnil preko lica Gerlinde, smehljaj, ki je bil bolj podoben jok.

— Mogoče imaš prav domnevati, da sem nerada zapustila mesto, ki dejanski pripada meni. Jaz sem ga nekoč dosti težko kupila s svojo lastno osebo. Jaz pa se ne cenim tako nizko. Cena pa je bila previsoka, najvišja, ki sem jo mogla plačati.

Jeziti se na Josto, ker je sedaj gospodarica Namberga, — ne, v tem oziru se grdo motiš. Najti je stvari, katere se lahko izgubi in katere se lahko višje ceni kot pa majorat Namberga. — Pustiva to, Henning. Jaz mislim, da nisva danes preč slavnostnega razpoloženja.

— Zakaj pa ne? — je vprašal on ter se prisilil k lahkemu tonu.

— No, jaz mislim le. Jaz vem namreč dobro, kako zelo višji na svojem bratu. Danes si ga izgubil za Josto, ki je sedaj moteče stopila med vaju dva brata, seveda ne da bi to hotela. Raditega sem te našla tukaj tako potrtega razpoloženja.

On je smatral za boljše, če je pustil pri njenem mnenju ter ni slutil, kako natančno je znala čitati v njegovi duši.

— Človek je bedast, — je rekel, kot da zasramuje samega sebe. Dna je prikimala.

— Da, človek je včasih bedast, — je rekla. — Jaz sama nisem bila zelo vesela. V Rajnerju sem izgubila svojega najboljšega prijatelja. To mi je bil v resnici in jaz vem, da bo postalo sedaj vse drugače. To pa je tek sveta. Udajva se, dragi Henning, Upajva, da bo mladi par samemu sebi zadostoval in da naju ne bo potreboval.

Henning je krčevito stisnil skupaj svoje zobe, da ne izgubi svoje samozavesti. Dobro premišljene besede Gerlinde so vnovič dvignile v njem stari vihar.

— Meni se zdi, da govoriva skupaj bedaste stvari, Gerlinda, in da se izgubljava v brezpoldne razmisleke. Upajva, da se bosta Rajner in Josta vrnila s potovanja kot srečen par in nato se morava oba omejiti. Ničesar ne moreva dodati k temu, — je končno rekel.

Ona je udano sklonila glavo.

— To hočem upati na isti način kot ti, — je rekla in iz njenih besed je zvenela kot lahka porogljivost.

Henning je skočil pokone.

— Jaz mislim, da se morava vrniti k družbi, Gerlinda. Slovesnost se nemoteno nadaljuje. Ali te smem peljati tjakaj? Midva hočeva biti zelo vesela, — je rekel nervozno, ker se je prisilil k veselosti.

Ona je položila svojo roko na njegovo ramo. Molče sta odkorakala proti slavnostni dvorani, kjer sta našla zelo veselo družbo. Par ur nato sta morala oba še vztrajati v družbi ter se rade volje vklonila v to. Končno pa sta bila oproščena tega. Vrnila sta se skupaj v palačo Namberg, ne da bi izpregovorila kakšno besedo, vsa utrujena ter prepadena.

Henning se je poslovil takoj od grofice, ker se je moral naslednjega jutra vrniti nazaj v Berlin.

Ko je bil sam, je razpelo svojo uniformo ter potegnil ven duhteč robec, nakar se je vrgel s tokom na divan ter pokrtil svoje lice z robcem.

— Josta, Josta!

Kot zatrti vzklil je zvenelo to ime. Mlada, vroča kri je plapolala po njegovih žilah in srce mu je utripalo burno. Na Rajnerja ni mogel misliti sedaj in tudi ne nato, da je njegova ljubezen sedaj greh. Ničesar ni občutil kot bolelost, da je ločen od Joste.

Grofica Gerlinda pa je še dolgo časa nemirno hodila po svojih sobah. Tudi ona je trpela peklenske bolečine pri misli, da sta Rajner in Josta sedaj združena. Kaj pa, če se bosta res našla v ljubezni? Čutila je, kot da bi bila zmožna vsakega zločina.

*
Grof Rajner in njegova mlada žena sta skrbno varovala drug pred drugim skrivnost njih sre. Oba sta se kazala mirna ter brez strasti, kot da sta popolnoma zadovoljna z medsebojnim spoštovanjem ter simpatijo. Josta je bila napram svojem možu še bolj vpljudna ter vdana in on jo je obdajal z najbolj nežno skrbjo, kajti bal se je, da jo prestrašiti s svojo strastno, zahtevajočo ljubeznijo, ker se je bal, da jo bo potem za vedno izgubil.

Tako sta se kosala med seboj v prikrivanju svojih resničnih občutkov.

[Dalec gibanja]

VELIKI POLETNI IZLET
V JUGOSLAVIJO

NA POPULARNEM CUNARDOVEM BRZO-PARNIKU

AQUITANIA

odpluje iz New Yorka (proti Cherbourgu) 7. JULIJA

pod osebnim vodstvom g. Johna Kampotiča iz Cunardovega čikaškega urada, ki bo skrbel, da boste uživali brezskrbno in ugodno potovanje iz New Yorka do določenega mesta. Ker se poda na to potovanje velika družba Jugoslovancev, se takoj pobrigajte za rezervacije ter se obrnite na svojega lokalnega zastopnika ali na —

CUNARD LINE

25 BROADWAY
NEW YORK

Tudi redna ekspresna odplutja vsako sredo iz New Yorka s parniki "Aquitania", "Berengaria" in "Mauretania".

Poglavje o raku.

Vsak posamezni organ v našem telesu zavzema strogo zanj odmerjen prostor in je navezan na stalno obliko, ki ostane nespremenjena, čeprav telo do gotove življenjske dobe raste in se njega osnovni deli neprestano obrabljajo in zopet prenavljajo. Za ta proces to je rast in presnavljanje, pa so odgovorne vse one brezštevilne in najrazličnejše celice, ki v svoji skupnosti in skladnosti tvorijo ta ali oni organ.

Na kateremkoli mestu našega telesa se pa lahko pojavi skupina celic, ki ali sploh ne spadajo na določeno mesto, ali pa se razlikujejo od drugih po svoji manj vrednosti. Ta novonastala skupina celic se neprestano povečava in širi v vedno večje in večje tvorbe, ki vstvarjajo v dotičnem delu telesa, kjer se nahajajo, nekako državo samo zase, ki je ne samo večji del popolnoma neodvisna od organa, kamor se je zajedla, ampak je obenem tudi nezavisna od celotnega organizma. S svojo bujno rastjo hoče izpodrinuti in uničiti vse, kar stopi njenemu pridiranju na poti, pa najšibo dotični organ še tako neprecenljive vrednosti za celotni organizem. V poznejšem svojem razvoju se ta tvorba celic razlikuje v obliki izrastkov ali oteklin, bul itd., od ostalega normalnega tkiva, ki jo obdaja, ravno v tem, da raste popolnoma v nezavisnosti in nesorazmernosti ter so celice same na sebi pravzaprav le manj vredna in bolezensko spremenjena tkiva.

Take bolezenske tvorbe, med katere spada tudi rak, napadejo lahko v vsakem trenutku ta ali oni del našega telesa in to brez kateregakoli povoda ali vzroka, ki bi ga mogli dognati. Zakaj se na tem ali onem tkivu, v tem ali onem organu kar naenkrat pojavi majhno in neznatno izhodisce za novo in žalibog večkrat življenjskemu obstoju nevarno tvorbo, na ta važno in bistveno vprašanje ni da danes najti pravega in vsestransko zadovoljivega odgovora.

Ni pa vsaka tako novonastala bolezenska tvorba skrajno nevarna človeškemu zdravju; je namreč precejšnje število takih, ki sicer ovirajo razvoj in delovanje dotičnega organa ali tkiva, v katerem se razvijajo, a ga ne vničujejo. V to vrsto spadajo tvorbe, imenovane včasih tudi "divje meso", nimajo v sebi nikake neposredne nevarnosti za organizem. Škodujejo le v toliko, v kolikor vsled svojega razmaha ovirajo pravilno delavnost bližnjih organov, na katere pritiskajo.

Nevarne pa so vse one tvorbe, v širšem pomenu besede rak imenovane, ki se s svojega prvotnega mesta širijo kot manjvredno in bolno tkivo in razpredajo svoje kremplje, kakor drevo korenine.

Večno globlje in globlje v zdravo in še nepokvarjeno meso in ga sčasoma popolnoma preplavijo. Rak se v poznejšem svojem razvoju ne zajeda samo na onem mestu, ki mu je bilo prvotna zibelka, ampak prehaja v bližnje organe in razjeda na svojem znamenem pohodu vse, kar mu stopi na poti. Toda strašno in pravo njegovo delo se prične šele tedaj, ko njega posamezni delci pridejo v neposredni dotik s krvnimi žilami, oziroma z drugimi vodi, ki jim donosajo sokrove. Pri tem se korenine in koreninice raka razpredajo vedno dalje in dalje v notranjost in napadejo na ta način najprej žleze bezgavke, odkoder vodi pot v krvni obtok. Te delce raka žene kri po vsem telesu in jih ustali na različnih mestih v organizmu, včasih daleč od prvotnega gnezda. Vsak tak delček, ki ga zanesa krvni obtok v katerikoli organ, se razvija dalje in si vstvari svojo malo državo.

Kadar se rak tako vgnezdil v človeško telo, pod takimi in enakimi pogoji, je življenje nemogoče. "Rak mu je prišel od srca", to je, utrl si je pot v kri in prej ali slej je smrt edina rešiteljica trpečemu bolniku.

Kot ni dela človeškega telesa, ki bi ga ne mogla napasti jetika, ravno tako se tudi rak lahko vgnezdil kjerkoli v našem organizmu. Kakor pa napada tuberkuloza najraje pljuča, tako si rak najčimprej izbira ustnice, jezik, želodec, črevo in pri ženskah še prsa in maternico. To so najpogostejša mesta, katerih se rak loti. Jetika razsaja med mladino, rak išče svoje žrte med onimi osebami, ki so večinoma preokročile 50. leto starosti. Če je mnogo odvisno od nas samih, da izbegnemo jetiki, pa ni glede raka ne naravnega ne umetnega varstva. Tuberkuloza že iz početka izpodkopava človeku zdravje tako, da bolnik čuti, da nekaj pri njem ni v redu; baš nasprotno je pri raku: pravi početki so tako mili in povzročajo v primeri z drugimi boleznimi v prvem štadiju svojega razvoja tako malo sprememb v telesu, da jih človek, ki se ne briga dosti sam zase, ne more niti opaziti, ali pa so tako malenkostne oblike in značaja, da jim človek ne pripisuje bogvekake važnosti. Šele čez čas se nemadoma izlije na človeka vse hudo in zlo in je že morda prepozno za izdatno od pomoč. In v tem je vsa grozota raka; ravno občutek bolečine, ki je bistveni znak skoro vsake bolezni, prihaja včasih do pravega izraza šele takrat, ko je razdirajoče delo morda doseglo že svoj vrhunec.

Vsako leto umira v Nemčiji približno 23 tisoč žensk za rakom na maternici. Nikjer drugje ne napada rak ženskega organizma tako rad kakor na maternici. Zato je ta bolezen za žensko tako silno nevarna in bi morale ženske razumeti, kako potrebno in važno je, da spoznajo to bolezen že v prvem početku.

Rak v maternici sami, oziroma na njenem vratu, to je na njeni zunanji odprtini, izbira svoje žrtve med zreliimi osebami, kojih

starost se giblje med 40 in 60 letom. Ni pa s tem rečeno, da so mlajše osebe popolnoma obvarovane pred tem zlom.

Najbolj žalostno je pa, da rak v svojih prvotnih početkih sploh ne povzroči bolečin, ampak se pojavljajo šele pozneje, ko je bolezen že razvita. Izgovor: "saj me nič ne boli in zato mi tudi nič ni", je lahko usoden. Ona ženska, ki čaka, dokler je bolečina v spodnjem delu trebuha ne prisili, da gre k zdravniku, se izpostavlja večji nevarnosti in lahko zamudi pravi čas za zdravljenje. Rak namreč v prvem početku nima občutnih zlih posledic za celokupni organizem in se njegov vpliv dolgo ne občuti, pa se zato tak na raku bolan človek lahko dolgo časa počuti povsem zdravega; šele polagoma slabi delovanje njegovega organizma in se vedno bolj približuje splošnemu razpadanju. Bolnice hujšajo od dne do dne, njih koža izgublja naravno napetost in svežo barvo, telesna toplota se zviša, spe nemirno in se zbude pri najmanjšem ropotu, jed jim ne diši. Vse telo jim slabi, vsi organi pešajo in delujejo neredno.

Rak, ki se je ustalil na maternici, prodira svojo pot dalje in izpodkopava ženski življenjski moč ter jo tira v neizbežno pogubo, ako ne pridemo dotičnici takoj in v pravem času na pomoč. Ženska, ki hrani v sebi raka, brez pravilne in izdatne pomoči ne preživi tretjega leta bolezni.

Do danes še ni znano, kje je treba iskati povzročitelja raka in zakaj se neki brez vsakršnih vzrokov rak v tem ali onem človeškem delu nenadoma pojavi in širi dalje brez prestanka; še bolj žalostno je dejstvo, da si proti temu zlu ne vemo prave pomoči, da ni zdravila, ki bi danes bilo kos tej razjedajoči bolezni. Edinole kirurški nož zamore ozdraviti in rešiti bolnico. Samo če odstranimo kirurškim potom z našega telesa vse ono, kar je bolno in organizmu samemu škodljivo, lahko rešimo trpinko. Operacija pa je tem lažja in zanesljivejša, čimprej se bolnica zaupa zdravniku, ko je namreč rak omejen še na razmeroma skromen prostor in kjer njega na vse strani razpredajoči s e krempelj niso zašli že predaleč v notranjost organizma.

V zadnjem desetletju zdrave raka razen operacije tudi z radijevimi in Roentgenovimi žarki ter so dosegli že lepe uspehe. Vendarle tudi v tem pogledu še ni izrečeno končno mnenje strokovnjakov, tako da moramo smatrati do danes edino le kirurško za skoraj edino sredstvo proti raku posebnost pa še v jug. krajih, ko nimamo na razpolago ne radija ne Roentgenovih zavodov, ki bi se mogli baviti izključno z lečenjem raka, posebno na maternici.

Ker more pravilno spoznati raka na maternici edinole zdravnik in se more ženska samo na njega zanesti, zato je odveč priporočati vsaki ženski, naj gre takoj k zdravniku, samo k njemu in ob pravem času. Rak na maternici ni navadna bolezen, ki traja nekoliko časa in potem izgine, ampak neizbežno uniči tekmo 2—3 let organizem, v katerem se nahaja. Zato pa ženska ne sme prezreti niti najmanjših nerednosti, ki bi se pojavile v njenih spolnih organih po štirideset letu.

Kretanje parnikov Shipping News

31. maja:
France, Havre
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Homerie, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

25. maja:
Minnetonka, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova

29. maja:
Aquitania, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen

30. maja:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Dresden, Cherbourg, Bremen

31. maja:
Ile de France, Havre (izlet)
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

1. junija:
Majestic, Cherbourg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Minnekahda, Boulogne sur Mer

3. junija:
Berlin, Cherbourg, Bremen

5. junija:
Berengaria, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

6. junija:
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen

7. junija:
Paris, Havre
Vulcania, Trst
Olympic, Cherbourg
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

10. junija:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Mauretania, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg

13. junija:
France, Havre
Luetzow, Bremen

14. junija:
Homerie, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

15. junija:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

16. junija:
Conte Biancamano, Napoli, Genova

17. junija:
Resolute, Cherbourg, Hamburg

18. junija:
Karlruhe, Boulogne sur Mer, Bremen

19. junija:
Ile de France, Havre
Aquitania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

20. junija:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

21. junija:
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

22. junija:
Roma, Napoli, Genova

23. junija:
Minnetonka, Cherbourg
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

25. junija:
Paris, Havre
Saturnia, Trst

26. junija:
Berengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen

27. junija:
Olympic, Cherbourg
Dresden, Cherbourg, Bremen
Berlin, Cherbourg, Bremen

28. junija:
Presidente Wilson, Trst
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

29. junija:
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Mauretania, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg

30. junija:
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova
Minnekahda, Boulogne sur Mer

1. julija:
France, Havre

2. julija:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

3. julija:
Homerie, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

4. julija:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen

5. julija:
Ile de France, Havre
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

6. julija:
Augustus, Napoli, Genova

7. julija:
Minnetonka, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen

8. julija:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen

9. julija:
Aquitania, Cherbourg

10. julija:
Majestic, Cherbourg

11. julija:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

12. julija:
Paris, Havre
Vulcania, Trst (izlet)

13. julija:
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

14. julija:
Minnetonka, Boulogne sur Mer

15. julija:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

16. julija:
Karlruhe, Boulogne sur Mer, Bremen

17. julija:
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

18. julija:
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

19. julija:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

20. julija:
France, Havre
Olympic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

21. julija:
Minnetonka, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Napoli, Genova

22. julija:
Berlin, Cherbourg, Bremen

23. julija:
Mauretania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

24. julija:
Dresden, Cherbourg, Bremen
America, Cherbourg, Bremen

25. julija:
Ile de France, Havre (Glavni poletni izlet)

26. julija:
Homerie, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer

27. julija:
Roma, Napoli, Genova

28. julija:
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Minnekahda, Boulogne sur Mer

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
France 24. maja; 13. junija
(Ob polnoči) (6. zv.)

Ile de France 31. maja; 19. jun.
(Ob polnoči)

Paris 7. junija; 25. junija.
(Ob polnoči)

Najkrajša pot po tleh. Vsakdo je v posebnih kabinah z vsemi modernimi udobnostmi — Pijača in slavnostna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

COSULICH LINE

NAGLA VOŽNJA V
JUGOSLAVIJO

Prihodnje odplutje:

M. V. VULCANIA

7. JUNIJA — 12. JULIJA

M. V. SATURNIA

25. JUNIJA — 2. AVG.

S. S. PRES. WILSON

23. JUNIJA

Saturnia in Vulcania prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglosti ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na teh motornih ladjah vključno plavalni bazen v drugem razredu.

PHILIPS BROS. & CO. Gen Agentje
17 Battery Place, New York

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in

ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma

najbolje

Agitator (Kersnik) broš. 65

Andrej Hofer 50

Arsene Lupin 60

Benetka vedeževalka 35

Belgrajski biser 35

Beli mecesen 40

Bele noči (Dostojevski), trdo vez. 75